

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

SILESIA

Nakład: 10 000 egz.

ISSN 2299-2790

TRAM

NEWS

Nr 1/46, styczeń 2015

AKTUALNOŚCI

Czterdzieści lat minęło...

>>> str. 3

INWESTYCJE

Niełatwe prace w śniegu

>>> str. 4-5

WYDARZENIA

Dzwonek grał z Orkiestrą

>>> str. 8-9

Od Wielkich Hajduk do Chorzowa Batorego

>>> str. 6-7

Fot. Adam Lapski

Jedźmy razem

Wielu z nas podejmuje rozmaite postanowienia noworoczne, przypisując przelomowi starego i nowego roku szczególnie symboliczne, a może nawet magiczne znaczenie. Znowu można zacząć „wszystko od nowa”. Niestety – przypisywanie „nowemu początkowi” cech magicznych skłania ludzi często do podejmowania wyzwań z góry skazanych na niepowodzenie, nie popartych żadną solidną podstawą, a jedynie myśleniem życzeniowym. Podobno udaje się doprowadzić do realizacji zaledwie kilku procent powziętych postanowień noworocznych. Dlatego sądzę, że znacznie lepiej jest dobrze zaplanować cele do realizacji w nowym roku w oparciu o rzetelny bilans tego, co udało się zrealizować w ciągu minionych 12 miesięcy. Takiego planu nie da się oczywiście opracować z dnia na dzień, trzeba dać sobie na to nieco więcej czasu i mierzyć siły na zamiary. Sukces nie jest może gwarantowany (nie jesteśmy w stanie przewidzieć przecież całego szeregu wydarzeń losowych), jednak o wiele bardziej prawdopodobny niż w sytuacji zwykłego postanowienia noworocznego.

Tak dzieje się choćby w Tramwajach Śląskich. Konsekwentnie realizujemy długoterminowy projekt inwestycyjny z wykorzystaniem funduszy unijnych, który stopniowo poprawia stan taboru i infrastruktury tramwajowej w regionie, a przez to – jakość świadczonych usług, zgodnie ze szczegółowo opracowanym planem. Aura pierwszego miesiąca 2015 roku w większości sprzyjała naszym pracom prowadzonym w terenie i nie utrudniała kursowania naszych linii, odnotowaliśmy zaledwie kilka śnieżnych i mroźnych dni.

Początek stycznia od ponad 20 lat sprzyja również młodym wolontariuszom, którzy biorą udział w finałach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Tramwaje Śląskie po raz kolejny włączyły się w to przedsięwzięcie kierując na tory wagon specjalny. Kurs na trasie od zajezdni w Będzinie poprzez Sosnowiec i Katowice do Chorzowa i z powrotem można było odbyć bez biletu – za datkę do „orkiestrowej” skarbonki. O tym i wielu innych ciekawych sprawach przeczytać można w tym numerze Silesia Tram News, do lektury którego, jak zwykle, gorąco zachęcam.

Tadeusz Freisler
Prezes Zarządu Tramwaje Śląskie S.A.

„Zakochana bana” z tangiem w tle

Zadebiutowała - z sukcesem - przed rokiem, a teraz szykuje się do drugiej odsłony. W walentynkową sobotę - 14 lutego - po raz drugi w historii na torach pojawi się "Zakochana bana". Atrakcji dla zakochanych nie zabraknie, a główną będzie spotkanie w tramwaju wirtuoza akordeonu - Marcina Wyrostka! Nie zabraknie też konkursów z atrakcyjnymi nagrodami!

"Zakochana z Marcinem Wyrostkiem BANA"

14 lutego w godz. 12:00 – 19:00

Kursować będzie tramwaj dla zakochanych, na których czeka wiele atrakcji. Jedną z nich będzie spotkanie z wirtuozem akordeonu Marcinem Wyrostkiem, który „Zakochaną banę” będzie podróżował w centrum Katowic w godz. 12:00-13:00.

Parę, które zechce udać się w romantyczną podróż tym wyjątkowym tramwajem, będą miały szansę zdobyć zaproszenia na walentynkowe show w katowickim Spodku 14 lutego o godz. 19:00.

Więcej szczegółów na www.tram-silesia.pl

"Zakochana bana" rozpocznie kurs z zajezdni w Chorzowie Batorym przed południem. Przez pierwszą godzinę - od 12:00 do 13:00 - kursować będzie w centrum Katowic, a zakochanym podróż umili Marcin Wyrostek. Zwycięzca drugiej edycji programu "Mam talent" wystąpi w zabytkowym tramwaju "na żywo", zapowiadając swoje walentynkowe show, które rozpocznie się w katowickim Spodku o 19:00. "Walentynki w rytmie argentyńskiego tanga" będą inauguracją trasy koncertowej z udziałem wirtuoza akordeonu, tancerzy oraz Orkiestry Kameralnej Miasta Tychy "Aukso". Widowisko zapowiada się niezwykle atrakcyjnie, a dla par, które zdecydowały się na podróż "Zakochaną baną" i wzięcie udziału w konkursie, czekają zaproszenia na wieczorny występ. - Wystarczy wsiąść do naszego specjalnego tramwaju i wyrecytować romantyczny wiersz lub zaśpiewać pio-

senkę o miłości, by zdobyć podwójne zaproszenie na walentynkowe widowisko w Spodku - mówi rzecznik Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada. Nagrody w postaci podwójnych zaproszeń czekać będą na pierwsze 10 par.

To nie jedyne atrakcje czekające w "Zakochanej banie". Wzorem ubiegłego roku, Tramwaje Śląskie S.A. ogłaszają konkurs fotograficzny na najciekawsze zdjęcie w "Zakochanej banie" i wysłać je do 20 lutego na adres e-mail: tramwaj@tram-silesia.pl. Autorzy najlepszych zdjęć nagrodzeni zostaną biletami miesięcznymi i firmowymi maskotkami.

"Zakochana bana" jest tramwajem wyjątkowym. - W ubiegłym roku wielu pasażerów dało się unieść atmosferze tego tramwaju do tego stopnia, że doszło w nim nawet do oświadczeń. Jesteśmy przekonani, że w tym roku nasz wagon znów przyciągnie wielu zakochanych - mówi Andrzej Zowada. "Zakochana bana" kursować będzie od 12:00 do 19:00, a szczegółowy rozkład jazdy znaleźć można na stronie www.tram-silesia.pl.

Zwycięzcy ubiegłorocznego walentynkowego konkursu fotograficznego - Patrycja Boj i Damian Szynal.

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:
Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny:
Waldemar Kosior

Druk:
Polskapresse Sp. z o.o.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Czterdzieści lat minęło...

...jak jeden dzień – pracy na linii. Aż trudno w to uwierzyć, że najpopularniejsze w naszym regionie tramwaje, wagony rodziny 105N, kursują po śląskich i zagłębiowskich torach już cztery dekady. Nie sposób było pominąć milczeniem takiego jubileuszu.

3 stycznia 2015 roku na jeden dzień na chorzowskie i katowickie tory powróciła linia oznaczona numerem 40. Tym razem sprzed chorzowskiego Ratusza do zajezdni na katowickim Zawodziu kursował tylko jeden tramwaj z taką tablicą – ostatni liniowy wagon typu 105Nw Tramwajach Śląskich S.A., oznaczony numerem 338. To jemu przypadło uczcić swoją obecnością na linii, przypadającą właśnie tego dnia, 40 rocznicę rozpoczęcia eksploatacji „stopiątek” na torach GOP. Z tej okazji pasażerowie podróżowali w towarzystwie członków chorzowskiego Klubu Miłośników Transportu Miejskiego, którzy nie tylko przedstawiali fakty z historii „stopiątek”, ale także wyczerpująco odpowiadali na pytania dotyczące wszelkich zmian, modyfikacji czy rozwiązań technologicznych stosowanych w tych niezwykle popularnych wagonach. - Pytania padały absolutnie o wszystko – wyjawia prezes KMTM, Jakub

Zdjęcia: Jakub Drogoś

Drogoś – Wiele, głównie młodych osób nie mogło uwierzyć, że w pierwszych „stopiątkach” motorniczego od przedziału oddzielała niewielka ścianka z płyty pilśniowej i kabina była prawie otwarta. Z kolei starsi chętnie wspominali, jakie reakcje wywoływało pojawienie się tych wagonów na linii. Dość symbolicznie zabrzmiało zestawienie przez jednego z pasażerów trzech symboli śląskich dróg epoki Gierka – małego Fiata, Ikarusów i... „stopiątek” właśnie. Wygląda na to, że ten ostatni symbol jest najtrwalszy i najłatwiej się zaadaptował do nowych oczekiwań - uśmiecha się Jakub Drogoś.

A gdy echo jubileuszu minęło, wagon 338 powrócił do macierzystej zajezdni w Katowicach Zawodziu, skąd każdego dnia udaje się w kursy liniowe, kontynuując swoje zadania, nie zmienione od czterech dziesięciu lat – niezawodnej, codziennej pracy na rzecz milionów przewiezionych pasażerów. I tego też życzymy pozostałym „stopiątkom”, bez względu na to, jakie zmiany zostały w nich wprowadzone.

(Hid)

Niełatwe prace w śniegu

Zima to najgorszy okres dla prowadzenia prac inwestycyjnych. Do tej pory aura sprzyjała wykonawcom, a zima prezentowała raczej łagodne oblicze. W ostatnim tygodniu stycznia zima już tak przyjazna nie była, ale mimo tego prace muszą postępować, byśmy mogli osiągnąć cel w założonym terminie.

Mimo ujemnych temperatur i opadów śniegu w Tramwajach Śląskich praca wrę. Większość prac budowlanych ujętych w I Etapie Projektu pn. "Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą" współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko dobiega pomału końca. Jako ostatnie zadanie w harmonogramie rusza "Modernizacja torowiska wbudowanego w jezdnię ul. Wolności od granicy ze Świętochłowicami do ul. Bolesława Chrobrego w Chorzowie". Na początku stycznia ogłosiliśmy postępowanie przetargowe na wyłonienie Wykonawcy tego zadania, a same prace powinny rozpocząć się na przełomie marca i kwietnia.

Od kilku miesięcy trwają prace budowlane związane z realizacją zadań ujętych w II etapie naszego unijnego Projektu. Wśród nich jest np. budowa centrum przesiadkowego na chorzowskim Rynku czy przebudowa tzw. rynku w katowickich Szopienicach. Obie te inwestycje są już dość mocno zaawansowane, obie wymagały wprowadzenia ruchu dwukierunkowego po jednym torze, a prace w Szopienicach będą się wiązały również z czasowym wstrzymaniem ruchu tramwajowego.

Pod koniec ubiegłego roku podpisana została umowa z firmą Modertrans z Poznania na dostawę 12 nowych, dwukierunkowych, częściowo niskopodłogowych tramwajów. Prace nad ich budową trwają, a nad ich przebiegiem czuwają także specjaliści z Tramwajów Śląskich. Wyłoniliśmy też Wykonawców dwóch kolejnych zadań i podpisaliśmy z nimi umowy.

Katowice, ul. Gliwicka.

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

WIADOMOŚCI Z PLACU BUDOWY

Bytom:

- Oddany został do ruchu tramwajowego tor w ul. Jagiellońskiej na odcinku od ul. Moniuszki do ul. Katowickiej. Kontynuacja robót na ul. Katowickiej nastąpi wiosną.

Chorzów:

- Przy budowie centrum przesiadkowego na Rynku wykonane zostały roboty ziemne. Na odcinku od przystanku Chopina do ul. Konopnickiej ułożone zostały warstwy podbudowy, a od ul. Konopnickiej do ul. Szabatowskiego zakończono roboty ziemne.

Katowice:

- Zakończono wszystkie prace na ul. Korfantego.
- Trwa procedura odbiorowa zadań wykonanych w ul. Sosnowieckiej i w ul. Kościuszki.
- Na ul. Gliwickiej wykonany został tor południowy na odcinku od ul. Wiśniowej do ul. Jana Pawła II. Trwa wykonywanie konstrukcji na torze północnym na skrzyżowaniu z ul. Gałeczki.
- Na ul. Wiosny Ludów ułożony został tor południowy od ul. Ratuszowej do pl. Powstańców.

Sosnowiec:

- Zakończone zostały prace na ul. Sobieskiego. Prace wykończeniowe kontynuowane będą wiosną.

Świętochłowice:

- Wzdłuż ul. Bytomskiej wykonany został tor zachodni od ul. św. Piotra do ul. Ślęzan.

Trwają roboty ziemne na drugim fragmencie toru zachodniego - od ul. Ślęzan do ul. Chorzowskiej.

Świętochłowice, ul. Bytomska.

Są to: PPHU Dabud, które wykona zadanie pn. "Przebudowa nawierzchni torowo - drogowej w ul. 3 Maja w Sosnowcu" (tzw. czerwony asfalt) oraz ZUE S.A. dla zadania pn. "Modernizacja sieci trakcyjnej w Katowicach na odcinku od ul. Staszica do Pętli Zawodzie". Realizacja tego pierwszego zadania rozpocznie się lada dzień i będzie się wiązać także z odbudową izolacji nad przejściem podziemnym przy tzw. Patelni, które to prace realizowane będą na zlecenie sosnowieckiego Magistratu. W pierwszej części roku sosnowiczanie będą świadkami największej ilości robót. W połowie lutego planujemy rozpocząć prace przy wymianie rozjazdu na skrzyżowaniu ul. Sobieskiego i Piłsudskiego oraz przebudowę torowiska w ul. Małachowskiego od ronda im. Gierka do ul. Mościckiego. Obie te inwestycje wiązać się będą ze wstrzymaniem ruchu tramwajów i zmianami w organizacji ruchu. Po przerwie na remont dylatacji przejścia podziemnego przy tzw. Ślimaku, wznowione zostały roboty torowe. To oznacza wprowadzenie czasowej organizacji ruchu samochodowego w rejonie Centralnego Węzła Komunikacyjnego. Prac w Sosnowcu będzie więcej, o czym na bieżąco będziemy informować na łamach Silesia Tram News oraz stronie internetowej www.tram-silesia.pl, gdzie - w zakładce "Projekt Unijny" - publikujemy raporty z realizacji zadań.

Nie zapominamy również o robotach w Świętochłowicach, gdzie trwa już drugi etap modernizacji torowiska wzdłuż ul. Bytomskiej, w Chorzowie na ul. Armii Krajowej, gdzie wykonawca przystąpił do prac związanych z budową nowego układu sieci trakcyjnej oraz w katowickim Załężu, w którym postaje nowe torowisko wzdłuż ul. Gliwickiej.

Pracy do wykonania jest ogrom, tym bardziej liczymy, że zima wróci do swojej łagodniejszej formy i nie będzie przeszkadzać w wykonaniu założonego planu.

ZAKUP 12 NOWYCH WAGONÓW TRAMWAJOWYCH

W wyniku zakończonego postępowania przetargowego wyłoniliśmy Wykonawcę dostawy nowych, dwukierunkowych, częściowo niskopodłogowych wagonów - firmę Modertrans Poznań Sp. z o.o., z którą 27 listopada ubiegłego roku, podpisaliśmy umowę. Pierwsze wagony zostaną dostarczone do Tramwajów Śląskich S.A. już w II kwartale bieżącego roku.

Andrzej Bywalec

**Dyrektor ds. inwestycji Tramwajów Śląskich
Pełnomocnik Zarządu ds. realizacji Projektu**

Bytom, ul. Jagiellońska.

Chorzów, Rynek.

Katowice Brynów, dojazd do pętli.

Katowice Brynów, przystanek przy ul. Słowików.

Katowice Szopienice, przystanek przy ul. Morawa.

Katowice Szopienice, ul. Sosnowiecka.

Wszystkie wymienione w tekście inwestycje, związane z Projektami pn.: *Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą* oraz *Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą - etap II* realizowanymi przez Tramwaje Śląskie S.A., są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

Od Wielkich Hajduk do Chorzowa Batorego

Chorzów Batory to jedna z dzielnic dzisiejszego miasta Chorzów. Dawniej nosiła ona nazwę Wielkie Hajduki (oficjalnie obowiązywała w latach 1922-1939), a pierwsze wzmianki o tym miejscu pochodzą już z XVI wieku. Nazwa Hajduki (Heyduk) pojawiła się w źródłach historycznych w 1627 r.

Podaje się dwie wersje pochodzenia nazwy Hajduki. W pierwszej historycy nawiązują do niemieckiego słowa *die Heide* – puszcza, step, bór, wrzosowisko, gdyż miały Hajduki leżeć na pustkowiu, w otoczeniu bagien. W drugiej wersji nazwa kojarzona jest ze słowem hajduk – w ten sposób na Śląsku nazywano niegdyś zbójów lub członków służby dworskiej i rycerzy. Początkowo istniały dwie osady położone nad rzeką Rawą (dawniej Roździanką) – Górne i Dolne Hajduki. Rozwój osad zawdzięczamy rozwojowi przemysłu, a zwłaszcza uruchomieniu w 1873 r. huty Bismarck (od 1933 r. huta „Batory”). W 1903 r. mocą dekretu cesarza pruskiego Wilhelma II połączono obie gminy, tworząc jedną o nazwie Bismarckhütte. W 1922 r., kiedy tereny dzisiejszego Chorzowa włączono do Polski, wprowadzono nową nazwę gminy Wielkie Hajduki, która funkcjonowała do połączenia jej w 1939 r. z miastem Chorzów, stając się odtąd dzielnicą miasta - Chorzów Batory.

Nasz spacer po części dzielnicy Chorzów Batory rozpoczynamy od nowego przystanku tramwajowego linii nr 7 i 20, znajdującego się tuż przy dworcu kolejowym, wzniesionym w 1913 r. Udajemy się przejściem pod wiadukt kolejowy, aby dojść ul. Szpitalną do ul. Stefana Batorego. Obok ronda im. Gerarda Cieślaka mieści się dawna willa dyrektora szpitala, w której obecnie funkcjonuje chorzowskie Hospicjum. Z tego miejsca widoczny jest także budynek Miejskiego Domu Kultury „Batory”, wzniesiony pod koniec XIX wieku w stylu historyzmu. Pierwotnie był to gościniec, który w 1919 r. zakupiony został przez parafię Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, gdzie urządzono Katolicki Dom Związkowy. W 1948 r. obiekt przeznaczono na Zakładowy Dom Kultury huty „Batory”, natomiast w 1996 r. budynek przejęty został przez miasto i prowadzona jest tu nadal działalność kulturalna.

Z ul. Stefana Batorego skręcamy w ul. 16 Lipca, mijając po prawej stronie część zabudowy huty

Na trasach linii Tramwajów Śląskich S.A. nie brakuje atrakcji – ciekawych miejsc i pamiątek historycznych, zabytkowych obiektów architektury miejskiej, przemysłowej czy sakralnej, a także pomników upamiętniających osoby i wydarzenia, które w sposób szczególnie zapisały się w dziejach naszego regionu. Przedstawiamy je w tym cyklu.

„Batory”, a trochę dalej tereny Zakładów Chemicznych „Hajduki”, które są spadkobiercą powstałego w 1888 r. zakładu destylacji smoły Rütgersa. Po lewej stronie ulicy widoczna jest stara zabudowa kamienic mieszkalnych, pochodzących z końca XIX i początku XX wieku, a u wylotu ul. 16 Lipca, łączącej się z ul. Kaliny, zobaczymy

Dyrekcja huty Batory.

kilka ciekawych obiektów zabytkowych. Pierwszy to stojący przy narożu budynku szkolnego krzyż przydrożny z 1894 r., wykonany z białego marmuru. Uwagę przykuwa także stojący przy krzyżu budynek szkolny z 1893 r. – obecnie mieści się tu Szkoła Podstawowa nr 32 im. ks. Józefa Czempieła. Po przeciwnej stronie, u zbiegu ul. 16 Lipca i Kaliny, znajduje się Szkoła Podstawowa nr 34 im. Sportowców Hajduckich. Jest to budynek wzniesiony w 1906 r. W 2006 r. umieszczono na nim tablicę pamiątkową, wykonaną przez Gerarda Grzywacza, upamiętniającą 100-lecie szkoły oraz tradycje sportowe Hajduk, a zwłaszcza 85. rocznicę powstania Klubu Sportowego „Ruch” Chorzów.

U wylotu ul. Kaliny, po prawej stronie, znajduje się kolejny kamienny krzyż przydrożny, wzniesiony w 1904 r. Z ul. Kaliny, skręcając w lewo, dochodzimy do ul. Granicznej, gdzie po prawej stronie zobaczyć możemy ciekawy przykład mieszkalnej zabudowy patronackiej ówczesnej huty „Bismarcka”, wzniesionej w 1915 r. w stylu modernistycznym, z elementami manierystycznymi. Po przeciwnej stronie domów mieszkalnych mieści się cmentarz parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, założony w 1904 r. Do nekropolii prowadzi murowana brama z umieszczonym na niej cytatem z Księgi Psalmów: „Okaz nam, Jahwe, swoją łaskawość i daj nam swoje zbawienie”. Na cmentarzu, oprócz współczesnych nagrobków, znajduje się kilkanaście zabytkowych z początku XX wieku. Warto zwrócić uwagę na jeden z najstarszych w mieście polskich pomników, który nie został zniszczony podczas II wojny światowej. Jest to pochodzący z 1935 r., wykonany

Willa E. Marxa.

z czarnego marmuru, krzyż poświęcony wszystkim, którzy uczestniczyli w obronie Ojczyzny. Ponadto jest tu symboliczna mogiła poświęcona chorzowskim ofiarom obozu koncentracyjnego KL Auschwitz-Birkenau.

Wychodząc z cmentarza w kierunku nowego osiedla docieramy do ul. ks. J. Czempieła i skrzyżowania z ul. St. Batorego, nazywanym przez mieszkańców „Przy zegarze”. Przechodzimy na drugą stronę ulicy, aby dojść do placu kościelnego, przy którym znajduje się nowoczesny budynek kościoła pw. Jezusa Chrystusa Dobrego Pasterza. Na placu przed kościołem stoi duży drewniany krzyż, wkomponowany w znajdującą się obok kapliczkę Matki Bożej Fatimskiej. Krzyż pochodzi z 1981 r., a sam kościół wybudowany został w latach 1986–1989. Jest to budowla typu halowego, z nowoczesnym wystrojem wnętrza, wzniesiona w kształcie rozłożystego namiotu.

Z kościoła udajemy się ponownie do ul. Stefana Batorego. Po lewej stronie minimy budynek dawnej willi dyrektora huty Bismarcka, Emila Marxa, wzniesiony w latach 1905–1906 w stylu secesji. Nieco dalej, po prawej stronie ulicy podziwiać można drugą willę dyrektorską, wykonaną dla dyrektora Clausa Kollenborna w 1916 r. w stylu modernistycznym z elementami neorenesansowymi. Obiekt był później wykorzystywany

jako hutnicze kasyno, a obecnie znajduje się tu hotel z restauracją.

Warto też skrócić w prawo, w ul. Racjonalizatorów, by zobaczyć zabudowania dawnego osiedla robotniczego, powstałego na przełomie XIX i XX w. dla robotników oraz zabudowania willowej części z 1906 r. dla urzędników pracujących w hucie. Natomiast wracając do ul. Stefana Batorego, ujrzymy z daleka wysoką wieżę kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Kościół wzniesiono w latach 1898–1901, w stylu neogotyckim, z czerwonej cegły licówki. Wnętrze utrzymane jest w przeważającej części w konwencji neogotyckiej.

Z kościołem sąsiaduje ul. Farna, przy której znajduje się Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących (III LO im. Stefana Batorego oraz Gimnazjum nr 7 im. Adama Mickiewicza). Budynek wzniesiono w latach 1931–1935 w stylu funkcjonalistycznym, wg projektu katowickich architektów Karola Schayera i Antoniego S. Olszewskiego. Z ul. Farnej wracamy do ul. Stefana Batorego, aby zobaczyć ciekawy architektonicznie budynek dawnego hotelu robotniczego, wzniesionego w 1905 r. w stylu historyzmu.

Na zakończenie spaceru warto skrócić w ul. Dyrekcyjną, by dojść do stojącego przy nr 3 budynku szkolnego pochodzącego z 1909 r., gdzie obecnie

Kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

Cegła z sygnaturą L.Schneidera na kościele WNMP.

mieści się Zespół Szkół Specjalnych nr 2. Po przeciwnej stronie widoczna jest zwarta zabudowa budynków mieszkalnych, wzniesionych w 1929 r. w stylu modernistycznym z elementami ekspresjonistycznymi. Tuż obok przy ul. Dyrekcyjnej nr 6 zobaczymy monumentalny pięciokondygnacyjny budynek dyrekcji huty „Batory”, wzniesiony w 1915 r. Z ul. Dyrekcyjnej dochodzimy ponownie do ronda im. Gerarda Cieślaka i ul. Szpitalną pod wiaduktem dochodzimy do ul. Armii Krajowej, gdzie możemy skorzystać z komunikacji tramwajowej, autobusowej lub kolejowej.

**Tekst i zdjęcia: Adam Łapski
Przewodnik turystyczny**

Szkoła przy ul. Dyrekcyjnej oraz budynek dawnego Kasyna (zdjęcie obok).

Dzwonek grał

Jak często można pobijać rekord? Przykład Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy pokazuje, że da się to robić, za każdym razem. W tym roku Orkiestra grała po raz 23, a Polacy znów udowodnili, jak wielkie mają serce do pomagania. W naszej Aglomeracji kwesta prowadzona była także w tramwaju i znów okazała się rekordowa!

XXIII finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy odbył się w niedzielę 11 stycznia 2015 r. W tym roku Orkiestra zbierała środki na podtrzymanie wysokich standardów opie-

ki medycznej najmłodszych, a także na godną opiekę seniorów. Po raz kolejny wraz z WOŚP postanowili zagrać Tramwaje Śląskie S.A. oraz chorzowski Klub Miłośników Transportu Miejskiego.

W finałową niedzielę, na tory Śląska i Zagłębia wyjechał specjalny tramwaj. Z okazji XXIII finału, wagon oznaczony był symbolem S23 i serduszkami na tablicach. Tramwaj specjalny kilkakrotnie pojawił się w centrum Sosnowca oraz w Miłowicach, odwiedził także Katowice oraz chorzowski Rynek. Na pokładzie rzadko widywanego w centralnej części GOP, wyremontowanego w chorzowskim Zakładzie Usługowo Remontowym pojazdu cały czas obecni byli wolontariusze Orkiestry, nie mogący ani na chwilę odetchnąć. Datków w puszkach przybywało cały czas, bowiem tym razem nie bilety, a właśnie datki na rzecz najmłodszych i najstarszych pacjentów upoważniał do przejazdu specjalnym wagonem. Członkowie chorzowskiego Klubu Miłośników Transportu Miejskiego służyli zaś informacjami nie tylko o trasie przejazdu i rozkładzie jazdy, ale także przesiadkach na liniowe tramwaje w kluczowych punktach trasy. Pod koniec dnia, po sosno-

W finałową niedzielę, na tory Śląska i Zagłębia wyjechał specjalny tramwaj oznaczony symbolem S23 i serduszkami na tablicach.

z Orkiestrą

22. FINAŁ WOŚP

FUNDACJA WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

WSTĘPNE ROZLICZENIE 22. FINAŁU WOŚP

W RAMACH
22. FINAŁU WOŚP
ZEBRALIŚMY
52 448 765,49 ZŁ

1. ZAKUP APARATURY
DLA SZPITALNYCH ODDZIAŁÓW
RATUNKOWYCH - 22 364 193,52 ZŁ

2. ZAKUP APARATURY
DLA ODDZIAŁÓW GERIATRYCZNYCH
- 11 803 198,16 ZŁ

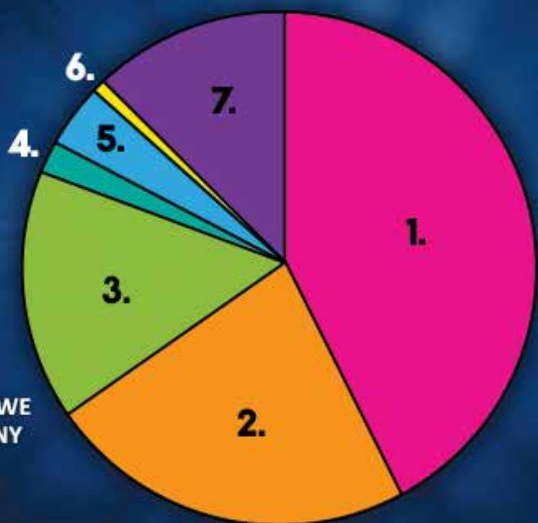
3. CAŁOROCZNE I OGÓLNONARODOWE
PROGRAMY MEDYCZNE I EDUKACYJNY
FUNDACJI WOŚP ORAZ POMOC
INDYWIDUALNA - 8 012 493,27 ZŁ

4. DODATKOWE ZAKUPY APARATURY I SPRZĘTU
MEDYCZNEGO DLA ODDZIAŁÓW DZIECIĘCYCH
POLSKICH SZPITALI ORAZ DLA KLINIKI BUDZIK - 1 060 663,17 ZŁ

5. KOSZT ORGANIZACJI 22. FINAŁU WOŚP POKRYTY Z ZEBRANYCH
ŚRODKÓW (M.IN. SERDUSZKA, PLAKATY, MATERIAŁY BIUROWE, OBSŁUGA
WOLONTARIATU, USŁUGI PRZEWOZOWE,
TELEKOMUNIKACJA) - 2 210 884,68 ZŁ

6. KOSZT REALIZACJI GŁÓWNEGO CELU 22. FINAŁU
(M.IN. PRZYGOTOWANIE KONKURSÓW OFERT, OBSŁUGA
FORMALNO-PRAWNA) - 265 614,12 ZŁ

7. POZOSTAŁE ŚRODKI DO WYDANIA
NA SPRZĘT MEDYCZNY - 6 731 718,57 ZŁ

Przed rozpoczęciem tegorocznego finału WOŚP Fundacja przedstawiła wstępne rozliczenie ubiegłorocznej zbiórki. Ostateczne i kompleksowe rozliczenie wydatków 22. Finału WOŚP Orkiestra przedstawi w czerwcu 2015 roku - zgodnie z decyzją Ministerstwa Cyfryzacji i Administracji Fundacja ma obowiązek złożyć taki raport w ciągu 1,5 roku od zbiórki.

wieckim „świąteczku do nieba” wagon skierował się do będzińskiej zajezdni – tej, która jako pierwsza w naszym regionie rozpoczęła przed laty granie razem z Orkiestrą. Historia zatoczyła koło, ale na rzecz WOŚP grać będziemy nadal – do końca świata i o jeden kurs dłużej!

Z podobnego założenia wychodzi znaczna część społeczeństwa, czemu wyraz daje każdego roku, wrzucając pieniądze do orkiestrowych puszek i biorąc udział w licytacjach. Zapewne dlatego tegoroczny finał znów przyniósł rekordowe wyniki. W samym tylko województwie śląskim, na konto WOŚP trafiło już 3.812.223,88 zł, a kwota ta nie jest jeszcze ostateczna. "To jest niesamowite! Kolejny raz udało nam się pobić śląski rekord!" można przeczytać na stronie śląskiego sztabu WOŚP. Rekordowa kwota w naszym województwie stanowi nieco ponad 10% całej kwoty jak dotąd zebranej w tym roku przez Orkiestrę. To wciąż nie jest ostateczna wartość, ale deklarowana w tej chwili kwota wynosi już 36.228.912 zł i rośnie! 11 stycznia ponad 120 tysięcy wolontariuszy wyszło na ulice miast, miasteczek i wsi nie tylko w Polsce, ale i w wielu krajach na całym świecie.

W styczniu Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy podsumowała również miniony rok. Po przeliczeniu wszystkich zebranych środków, ubiegłoroczny XXII finał zakończył się rezultatem 52.448.765,49 zł. Większość tych środków została wydana na zakup aparatury i sprzętu szpitalnego, z którego korzystają najmłodszy i najstarsi pacjenci.

Jakub Drogoś
Andrzej Zowada

Wojewódzki Finał WOŚP miał miejsce w Chorzowie na terenach wokół szybu Prezydent.

Fot. Adrian Świątek

Dwa tygodnie laby – zimowe ferie

Nie trzeba wcale wyjechać z dala od domu, by spędzić udane ferie. Na dwa pierwsze tygodnie lutego w naszej aglomeracji przygotowano wiele rozmaitych atrakcji dla dzieci spędzających zimę w mieście.

Spektakl „Przygody Sindbada Żeglarza” w Teatrze Śląskim w Katowicach, zajęcia warsztatowe z zakresu przygotowywania planszet, czyli papierowych lalek teatralnych w Młodzieżowym Domu Kultury w Gliwicach, Feriada w Bytomskim Centrum Kultury, a może ferie na sportowo w sosnowieckim MOSiRze, albo na Stadionie Śląskim w Chorzowie? To tylko niektóre z tegorocznych feryjnych propozycji.

Przez całe ferie (oprócz poniedziałków) na swoje seanse zaprasza Planetarium Śląskie, a specjalną ofertę spektakli w ramach „Zimy w Mieście” ma katowicki Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”. W filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach trwać będzie feryjne „Fedrowanie z Biblioteką” dla najmłodszych czytelników. Filie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chorzowie zapraszają m.in. na Ferie w Baśnioborze i spotkania w świecie królów i rycerzy. Ferie w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sosnowcu upłyną pod znakiem EKO, a w Gliwicach – w świecie literatury fantastycznej.

Fot. MBP Chorzów

Ferie można spędzić także na zabawie w bibliotece.

W Parku Tradycji Siemianowickiego Centrum Kultury zaplanowano m.in. bajkowe seanse filmowe i spektakle teatralne.

Opera Śląska w Bytomiu zaprasza na rodzinny spektakl baletowy „Kot w butach”. Inną wersję tej popularnej bajki, a także inscenizację „Dziadka do orzechów” proponuje w czasie ferii Gliwicki Teatr Muzyczny.

Zajęcia warsztatowe dla dzieci i młodzieży zaplanowało Muzeum Górnośląskie w Bytomiu. Muzeum w Chorzowie także zaprasza najmłodszych na ciekawe zajęcia muzealne, łączące

Fot. istockphoto.com

zabawę z nauką, a Centrum Kultury Katowice proponuje zajęcia pod hasłem „Muzyka klasyczna jest za trudna? Eee tam...”

W wielu placówkach na terenie naszego województwa odbywać się będą, jak zwykle, zajęcia półkolonijne o charakterze stacjonarnym.

W ciągu dwóch tygodni dzieje się tak dużo, w tak wielu miejscach, że nie sposób, nawet pokrótce, odnotować wszystkie propozycje.

Szczegółowe informacje na temat feryjnej oferty i warunków uczestnictwa znaleźć można na stronach internetowych i w siedzibach organizatorów.

Fot. Klub „Pokolenie” ChSM

W okresie ferii na swoje seanse zaprasza Planetarium Śląskie.

1% podatku 100% wsparcia

Przy okazji rocznego rozliczenia podatkowego można – i bez wątplenia warto – przekazać 1% swojego podatku na rzecz potrzebujących. Nie ponosząc żadnych dodatkowych kosztów i bez wysiłku pomagamy innym. Liczy się każda, nawet najmniejsza kwota – suma drobnych wpłat od wielu osób może dać imponujący wynik.

1 procent swojego podatku możemy przekazać organizacjom pożytku publicznego. Często istnieje możliwość wskazania określonego celu lub konkretnego podopiecznego, którego chcemy wesprzeć tą wpłatą. Zastanawiając się nad wyborem organizacji dobrze jest wesprzeć taką, która działa „po sąsiedzku” - na terenie miejscowości, w której mieszkamy, albo na obszarze naszego województwa.

Listę organizacji uprawnionych do otrzymywania wpłat 1% podatku znaleźć można w wykazie internetowym, prowadzonym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (www.mpips.gov.pl). Wiele organizacji publikuje własne ogłoszenia i komunikaty dotyczące prowadzonej zbiórki. Dane OPP z terenu województwa śląskiego znaleźć można na stronie www.ngo.slaskie.pl.

W zeznaniu podatkowym nie trzeba wpisywać nazwy organizacji, której chcemy przekazać 1% swojego podatku. W wyznaczonych rubrykach formularza należy podać jedynie numer KRS organizacji oraz wyliczoną kwotę do przekazania (w przypadku najpopularniejszego formularza PIT-37 są to pola nr 124 i 125). Zgodnie z przepisami kwota wsparcia nie może przekraczać 1% podatku należnego, należy ją wyliczyć mnożąc podatek należny (pole 120 zeznania podatkowego) przez 1%, a uzyskany wynik zaokrąglić do pełnych dziesiątek groszy w dół.

Jeden procent podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego w wniosku podatkowym przekazuje urzędy skarbowe, na podstawie danych umieszczonych w zeznaniu rocznym.

Formularz PIT-37 z zaznaczonymi polami do przekazania 1% podatku na rzecz OPP. W polu 124 wpisujemy numer KRS organizacji, a w polu 125 kwotę do przekazania. W polu 120 wpisujemy podatek należny.

H. INFORMACJA O DOCHODACH (PRZYKAZYWANYCH NA PODSTAWIE

I. WNIOSZEK O PRZEKAZANIE 1% PODATKU NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO (OPP) Należy podać numer rejestru do Krajowego Rejestru Sądowego (numer KRS) organizacji wybranej z wykazu prowadzonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz wysokość kwoty na jej rzecz.

131. Numer KRS

Wnieoszona kwota

Kwota z poz. 132 nie może przekroczyć 1% kwoty z poz. 126, po zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół.

132.

J. INFORMACJE UZUPELNIJĄCE

Podatnicy, którzy wypełnili część I, w poz. 133 mogą podać cel szczegółowy 1%, a zaznaczając kwadrat w poz. 134 wyrazić zgodę na przekazanie OPP swojego imienia, nazwiska i adresu wraz z informacją o kwocie z poz. 132. W poz. 135 można podać dodatkowe informacje, np. ułatwiającej kontakt z podatkowcem (telefon, e-mail).

133. Cel szczegółowy 1%

134. Wyrażam zgodę

135.

Przekaz 1% podatku

organizacjom pozarządowym

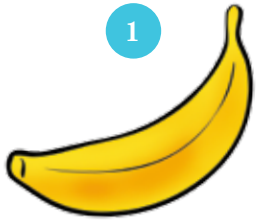
z województwa śląskiego

Śląskie.
Pozytywna energia

www.ngo.slaskie.pl

Logogryf dla dzieci

1

2

3

7

4

5

6

8

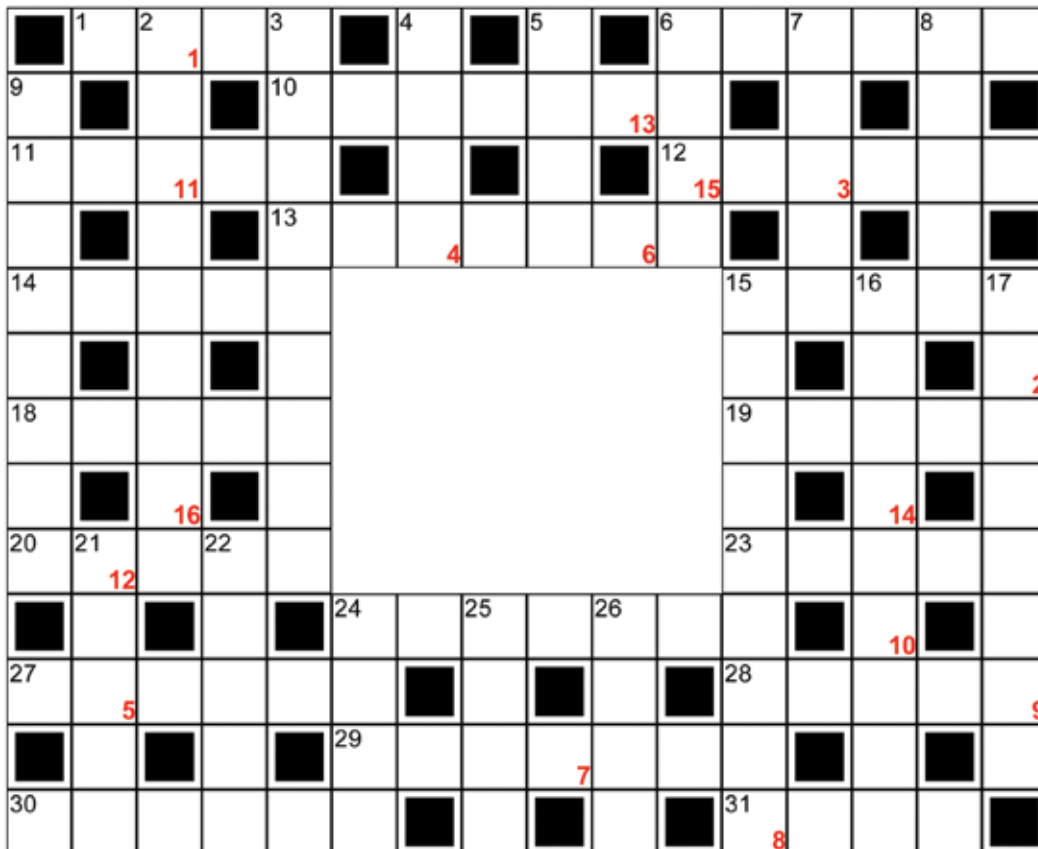
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

Litery w kolorowej kolumnie utworzą rozwiązanie.

Wśród najmłodszych czytelników, którzy nadesłały prawidłowe rozwiązania do 15 lutego na adres wydawcy rozlosujemy maskotkę ufundowaną przez Tramwaje Śląskie S.A. W tym miesiącu nagrodę wylosowała Alina Flakus z Katowic. Gratulujemy!

Krzyżówka

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 15 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----

Wśród czytelników, którzy nadesłały prawidłowe rozwiązania do 15 lutego na adres wydawcy rozlosujemy nagrody w postaci biletu miesięcznego KZK GOP. W tym miesiącu bilet miesięczny wylosowała Zofia Kania z Katowic. Gratulujemy!

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów.
Rozwiązania można przysłać pocztą tradycyjną, pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl) lub dostarczać je osobiście. Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.

POZIOMO:

- 1) kot z Bieszczadów.
- 6) służy do kopania.
- 10) badanie składu chemicznego substancji.
- 11) statek marynarki wojennej.
- 12) dolar lub euro.
- 13) silny napar z herbaty.
- 14) gwara środowiskowa.
- 15) zbiór zasad.
- 18) urządzenie drogówki.
- 19) wąski czubek buta.
- 20) pasja, konik.
- 23) ruch Ziemi wokół Słońca.
- 24) zabawka dla małego perkusisty.
- 27) mierzy czas biegacza.
- 28) pieczony na nim kurczak.
- 29) łupina ziemniaka.
- 30) samiec pszczoły miodnej.
- 31) kryty papą.

PIONOWO:

- 2) duży silny pies lub zakonnik.
- 3) typ, klasa.
- 4) bałwany na morzu.
- 5) kafłowy - w kącie pokoju.
- 6) ... przysięgłych.
- 7) na niej rośnie kokos.
- 8) puls.
- 9) potwór, dziwoląg.
- 15) złodziej siwków i gniadych.
- 16) potężny ssak z Afryki.
- 17) szkodzi palaczom.
- 21) twórca książki.
- 22) siła rozpędu.
- 24) karabin lub dzida.
- 25) lekki obłęd.
- 26) bieg rzeki